

udgivet den i sprogligt lettilgængelig form under 2392 opslagsord.

Behovet for et sådant hjælpemiddel er utvivlsomt ikke mindst tilstede blandt historikere, der beskæftiger sig med katolske lande eller perioder. Man må dog være indstillet på, at bogen ikke er tænkt som hjælpemiddel til historiske studier. Hovedsigtet med denne publikation, der er »udgivet med biskoppens tilladelse« er at markere den katolske kirkes holdninger i dagens Danmark. Så når vi til eksempel under opslaget *polygami* har fået at vide, at ordet er græsk og betyder at have flere koner, tilføjer forfatteren, at ægteskab udelukkende kan indgås af én mand og én kvinde. »En moderne form for polygami finder i det verdslige samfund sted som følge af skilsmisse og gengifte«.

Helge Paludan

Flodoards Annaler. Oversat og kommenteret af Erling Albrechtsen. (Odense Universitetsforlag, 1987). 175 s., 148,00 kr.

»Bogen er egentlig ulæselig«, skriver oversætteren om det annalværk, som han her har gjort tilgængelig for et dansk publikum, i hvert fald sprogligt tilgængelig, for han har bestemt ret i, at den ikke er morskabslæsning. Men det er der nu ikke ret mange middelalderlige annalværker, der er; Flodoards er såmænd ikke værre end så mange andre.

Albrechtsen har leveret oversættelser af en lang række kilder med relation til Normandiets historie, og det er også for deres interesse for normannisk hi-

storie, han nu har kastet sig over Flodoards annaler. Forfatteren levede i Rheims, og hans arbejde vedrører vestfrankisk historie, men oversætteren ønsker at bruge dem til belysning og kontrol af Dudo. Herom har han efter selve oversættelsen med dens mange realkommentarer et 24 sider langt afsnit, og derefter følger, med latinsk paralleltekst, et sørgekvad i anledning af Vilhelm Langsværds død i 942. Dertil slægtstavler, litteraturliste, en kronologisk oversigt og et fyldigt register.

Det er værdifuldt, at vi nu har fået Flodoard tilgængelig på dansk, det vil givet bidrage til at han får øget opmærksomhed i dansk forskning. Brugere af teksten må imidlertid indstille sig på, at såvel realkommentaren som de kildekritiske udredninger er langt fra tidssvarende eller tilstrækkelige. Et blik på Albrechtsens bibliografi viser en betydelig overvægt af titler fra forrige århundrede; nyere arbejder, som for eksempel David Bates, *Normandy before 1066* (1982), er ikke nyttiggjort, så lidt som de arbejder, der er fremkommet i tidsskrifter som *Annales de Normandie* eller *Proceedings of the Battle Conference*, senere *Anglo-Norman Studies*. Til en egentlig kildekritisk vurdering kræves mere end blot en sammenligning mellem Dudo og Flodoard, problemet må vurderes i lyset af alt relevant kildemateriale, for eksempel også mønter, ligesom der kræves opmærksomhed på mere end blot overensstemmelser; en historiker ville være mere opmærksom på tendensproblemet, når han skulle forklare, hvorfor noget er omtalt hos Dudo og noget ikke.

Niels Lund